

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002601

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федішин Ілона Мар'янівна

2. Ilona M. Fedyshyn

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-5546-7139

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 31-07-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9628

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77, 10.83

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова охорона діяльності державних та громадських діячів в Україні
2. Criminal law protection of the activities of state and public figures in Ukraine

Реферат:

1. Робота присвячена комплексному розгляду питань кримінально-правової охорони діяльності державних та громадських діячів в Україні, спрямованому на підготовку науково-обґрунтованих пропозицій, що мають удосконалити означені кримінально-правові норми та суміжні правовідносини, а також підвищити ефективність кримінального права у цій сфері. Зміст дослідження ґрунтується на основі комплексної та системної кримінально-правової характеристики кримінальних правопорушень, що посягають на діяльність державного та громадського діяча. Узагальнено стан розгляду питання кримінально-правової охорони діяльності державних та громадських діячів в доктрині права з метою визначення дискусійних питань, щодо яких відсутня однаковість або ж простежується варіативність думок. Підсумовано, що система спеціальних норм, які встановлюють відповідальність за посягання на діяльність державних чи громадських діячів, мають на меті забезпечення ефективного механізму охорони функціонування органів державної влади та політичних інститутів. Визначено поняття кримінального правопорушення, що посягає на діяльність державних та громадських діячів, а також наведено їх класифікацію за низкою узагальнюючих критеріїв.

Доведено, що сукупність кримінальних правопорушень, які посягають на діяльність державних та громадських діячів, є системою за основними ознаками, а також визначено ключові системоутворювальні елементи. Проаналізовано категоріально-понятійний апарат та сформовано авторські визначення головних понять. Задля забезпечення чіткішого розмежування між широкими категоріями громадської активності, зважаючи на специфіку участі у політичних процесах та реалізації політичних функцій, запропоновано замінити поняття «громадський діяч» на «політичний діяч» («громадська діяльність» – «політична діяльність»). Аналіз законодавства окремих зарубіжних держав дав змогу узагальнити, що українська кримінально-правова охорона діяльності державних діячів має багато спільного із європейським підходом та передбачає основні аспекти такої охорони. Розглянуто об'єктивні та суб'єктивні ознаки цих складів, виокремлено їхні концептуальні недоліки та запропоновано шляхи їх удосконалення. Наголошено, що, попри різні родові об'єкти досліджуваних складів кримінальних правопорушень, їх об'єднує безпосередній об'єкт – суспільні відносини, які забезпечують безперешкодне виконання державними та громадськими діячами своїх повноважень. Підтримано концептуальне скорочення переліку державних діячів. Запропоновано доповнити ст. 112 Кримінального кодексу України (далі – КК) вказівкою на близьких родичів та членів сім'ї, зазначених у статті осіб, як потерпілих, а також у ст. ст. 112, 344, 346 КК – на осіб, які тимчасово виконують обов'язки державного чи громадського діяча. Водночас обґрунтовано доцільність включення до кола потерпілих кандидата на пост Президента України. На підставі вивчення об'єктивної сторони кримінальних правопорушень, що посягають на діяльність державного чи громадського діяча, обґрунтовано заміну терміна «посягання на життя» на «вбивство або замах на вбивство» в диспозиції ст. 112 КК; з огляду на значну кількість системних недоліків у ч. 2 ст. 163 КК та низьку соціальну обумовленість, аргументовано потребу виключення кваліфікуючої ознаки «щодо державних чи громадських діячів»; об'єктивною стороною складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 344 КК, визначено вплив у будь-якій формі, як діяння, що може охоплювати втручання та перешкоджання діяльності. Норми ст. ст. 351, 351-1, 351-2 КК визнано результатом надмірної криміналізації і безсистемного додавання нових статей, відтак запропоновано виключити їх із КК; аргументовано потребу замінити в ч. 1 ст. 346 КК словосполучення «погроза заподіянням шкоди здоров'ю» на «погроза насильством»; зважаючи на мету системності до підходу кримінально-правового захисту державних та громадських діячів, запропоновано доповнення ст. 346 КК таким альтернативним посяганнями, як захоплення або тримання як заручника та знищення або пошкодження майна. Обґрунтовано позицію підвищення віку кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення, що посягають на діяльність державного чи громадського діяча, до загального. Розглянуто особливості кримінально-правової кваліфікації та реалізації кримінальної відповідальності за правопорушення, що посягають на діяльність державних та громадських діячів в Україні. Удосконалено положення про співвідношення досліджуваних кримінальних правопорушень з іншими нормами Особливої частини КК. Синтезовано доктринальні підходи до кримінально-правової кваліфікації аналізованих кримінальних правопорушень. Вивчено правозастосовну практику, що дало змогу виявити надзвичайно малу кількість судових рішень у справах щодо аналізованих кримінальних правопорушень.

2. The project is dedicated to a comprehensive consideration of the issues of criminal law protection of activities of state and public figures in Ukraine, aimed at preparing scientifically grounded proposals which should improve the said criminal law provisions and related legal relations, and also increase the efficiency of criminal law in this area. The content of the research is based on a comprehensive and systematic criminal law characterization of criminal offenses encroaching on the activities of a state and public figure. The author summarizes the state of consideration of the issue of criminal law protection of activities of state and public figures in the legal doctrine with a view to identifying the controversial issues on which there is no unanimity or a variety of opinions. It is concluded that the system of special rules establishing liability for encroachment on the activities of state or public figures is aimed at ensuring an effective mechanism for protecting the functioning of public authorities and political institutions. The author defines the concept of a criminal offense encroaching on the activities of state and public figures and provides their classification according to a number of generalizing criteria. It is proved that the totality of criminal offenses encroaching on the activities of state and public figures is a system by its main

features, and the key system-forming elements are identified. The author analyzes the categorical and conceptual apparatus and forms the author's definitions of the main concepts. In order to ensure a clearer distinction between broad categories of public activity, given the specifics of participation in political processes and the exercise of political functions, it is proposed to replace the concept of "public figure" with "political figure" ("public activity" - "political activity"). The analysis of the legislation of certain foreign countries has made it possible to generalize that Ukrainian criminal law protection of activities of public figures has much in common with the European approach and provides for the main aspects of such protection. The author examines the objective and subjective features of these elements, identifies their conceptual shortcomings and suggests ways to improve them. It is emphasized that despite the different generic objects of the criminal offenses under study, they are united by a direct object - social relations which ensure unimpeded exercise of their powers by state and public figures. The author supports the conceptual reduction of the list of public officials. The author proposes to supplement Art. 112 of the Criminal Code of Ukraine (hereinafter - CC) with an indication of close relatives and family members of the persons referred to in the article as victims, and also in Art. 112, 344, 346 of the CC - of persons temporarily performing the duties of a state or public figure. At the same time, the author substantiates the expediency of including a candidate for the post of President of Ukraine into the circle of victims. Based on the study of the objective side of criminal offenses which encroach on the activities of a state or public figure, the author substantiates the replacement of the term "attempt on life" with "murder or attempted murder" in the disposition of Art. 112 of the CC; given the significant number of systemic shortcomings in Part 2 of Art. 163 of the CC and the low social relevance, the author argues for the exclusion of the qualifying feature "in relation to state or public figures". The provisions of Art. 351, 351-1, 351-2 of the CC are recognized as the result of excessive criminalization and unsystematic addition of new articles, and therefore it is proposed to exclude them from the CC; the author argues that it is necessary to replace the word "influence" in Part 1 of Art. 346 of the CC the phrase "threat of harm to health" is replaced with "threat of violence"; given the goal of consistency in the approach to criminal legal protection of state and public figures, it is proposed to supplement Art. 346 of the CC with such alternative offenses as seizure or holding as hostage and destruction or damage to property. The author substantiates the position of raising the age of criminal liability for criminal offenses encroaching on the activities of a state or public figure to the general age. The author examines the peculiarities of criminal legal qualification and implementation of criminal liability for offenses encroaching on the activities of state and public figures in Ukraine. The provisions on the correlation of the criminal offenses under study with other provisions of the Special Part of the Criminal Code are improved. The author synthesizes the doctrinal approaches to the criminal law qualification of the analyzed criminal offenses.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Федішин І. М. Деякі аспекти визначення державного діяча в кримінальному праві України: поняття, ознаки, зарубіжний досвід. Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал». 2023. № 6. С. 496–501. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/115>;
- 2. Федішин І. М. Кримінально-правовий аспект охорони державної діяльності в Україні. Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал». 2024. № 1. С. 572–577. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/136>;

- 3. Федішин І. М. Актуальні підходи до розуміння об'єкта складів кримінальних правопорушень, що посягають на діяльність державних та громадських діячів. Нове українське право. 2024. Вип. 3. С. 174–185. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2024.3.22>;
- 4. Федішин І. М. Кримінальна відповідальність за правопорушення, пов'язані з посяганням на діяльність державних та громадських діячів в Україні. Науковий вісник Ужгородського Національного університету. 2024. № 84 ч. 3. С. 393–399. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.3.59>;
- 5. Федішин І. М. Проблемні аспекти визначення діяльності керівника політичної партії як громадського діяча в кримінальному праві України. Пріоритети сучасної науки: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 30–31 січня 2022 року). К., 2022. С. 53–55;
- 6. Федішин І. М. Посягання на життя державного та громадського діяча: об'єктивна сторона складу злочину в умовах воєнного стану. Українська кримінальна юстиція в умовах війни: матеріали VIII (XXI) Львівського форуму кримінальної юстиції (м. Львів, 9–11 червня 2022 року) / упорядник І. Б. Газдайка-Василишин. Львів, 2022. С. 242–246;
- 7. Федішин І. М. Criminal legal definition of a statesman under Ukrainian legislation. Право. Комунікація. Суспільство. Law. Communication. Society. Das Recht. Die Kommunikation. Das Gesellschaft. Le Droit. La Communication. La Société: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (українською та іноземними мовами) (м. Львів, 15 квітня 2022 року) / за заг. ред. І. Ю. Сковронської. Львів, 2022. С. 57–63;
- 8. Федішин І. М. Основи національної безпеки як родовий об'єкт складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 112 КК України: поняття та зміст. Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 21 жовтня 2022 року). Львів, 2022. С. 342–346;
- 9. Федішин І. М. Погроза як кримінальне правопорушення проти державного діяча: об'єктивна сторона злочину передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України. Юридична наука в сучасному суспільстві: матеріали науково-практичної конференції (м. Острогоз, 24–25 червня 2022 року). Одеса, 2022. С. 76–80;
- 10. Федішин І. М. Актуальні питання правового регулювання втручання у діяльність державного діяча за кримінальним законодавством. Літні наукові читання – 2022, ХСІ: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Рівне, 6 червня 2022 року). Рівне. 2022. С. 477–484.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: підвищення рівня правової безпеки та стабільності державного управління шляхом удосконалення кримінально-правового захисту діяльності ключових державних та політичних інституцій

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: № 0121U113930

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Созанський Тарас Іванович

2. Taras I. Sozanskyi

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0761-1683

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=f_PbBEcAAAAJ; Scopus ID: 57214799891; Researcher ID: HNY-8394-2023

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Гацелюк Віталій Олександрович
- Vitalii O. Hatseliuk

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6958-2067

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=p2pj4wYAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Медицький Ігор Богданович
- Ihor B. Medytskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6720-6658

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=KBHkkmOAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Газдайка-Василишин Ірина Богданівна

2. Iryna B. Hazdayka-Vasylyshyn

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5536-814X

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=PjsplKsAAAAJ>; Scopus ID: 57220130905; Researcher ID: ADP-4084-2022

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марін Олександр Костянтинович

2. Oleksandr K. Marin

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3463-8523

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57430361400>;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=FW01BloAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Балобанова Дар'я Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Балобанова Дар'я Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лісовська Валентина Юріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна